Perný šabat v Kafarnaum a setkání s malomocným

P?vod materiálu
Alexandra Jacobea
Po?adí v lekci
4

Téma

Ježíšovo kázání potvrzené jeho ?iny — uzdravováním. Ježíš?v vlastní duchovní život.

Cíl

- P?edškoláci uslyší, že Ježíš um?l uzdravit nemocné lidi.
- Mladší školáci uslyší, že Ježíš pomáhal nemocným a posedlým, ?elil zneužití svého jména.
- Starší školáci uslyší, že Ježíšova blízkost a pomoc nemocným má své pokra?ování v církvi. Zamyslí se nad Ježíšovým duchovním životem a jeho zdroji.

Pro u?itele

Biblický text: Mk 1,21-45

Výkladové poznámky

Celý úsek textu je dlouhý a dosti obsažný. S ohledem na to, že se má probrat celý p?i jednom setkání, doporu ?uji ?íst text jako jeden celek (p?esto, že literárn? jím není). Marek znovu píše v p?ítomném ?ase (preaesens historicus), což je zp?sob jak ?tená?e ?i poslucha?e pozvat ke spoluprožívání vypráv?ní.

Prost?edí

Kafarnaum: Velká vesnice (m?ste?ko) na severním b?ehu Galilejského mo?e, Ježíš sem p?icházel ?ast?ji.

Synagoga: Budova nebo jen místnost, kde se židé shromaž?ovali k bohoslužbám (ob?tní místo uznávali programov? jen jedno — jeruzalémský Chrám). Ježíš chodil do synagogy b?žn?, u Marka k ní (k tomuto prost?edí víry) má mnohem blíž než k Chrámu (jakkoliv i prost?edím Chrámu bude pozd?ji v kontaktu). Tímto d?razem dává Marek najevo také Ježíšovu blízkost kázání, slovu oproti ob?ti. V p?íb?hu synagoga figuruje jako zvláštní (uzav?ený) prostor odd?lený pro setkání s Bohem.

D?m Šimona a Ond?eje: Možná základna pro Ježíš?v pobyt v Kafarnaum. Znovu uzav?ený prostor, oproti synagoze se však Ježíšovo u?ení/p?sobení posouvá z prostoru odd?leného pro Boha do prostoru oby?ejného, všedního života. Království Boží tedy vstupuje do sv?ta jako celku (není rezervováno pro „kostely“ ?i „církev“).

Pustina: Ne nutn? pouš? (jako v p?íb?hu o pokušení), spíše jde o ústraní, kde si Ježíš p?eje mít prostor pro sebe. Po uzdravení malomocného také trochu úto?išt? p?ed davy lidí, které Ježíše vyhledávaly.

Lidé

Shromážd?ní v synagoze: Nico Ter Linden píše, že se jedná o „samé dobré známé“ — lze si p?edstavit náboženskou komunitu, která má sv?j zab?hnutý zp?sob života i slavení, do toho najednou vstupuje Ježíš jako nová a neznámá tvá?. Lidé na n?j reagují dvakrát úžasem: poprvé je to p?ekvapení nad novým u?ením, podruhé Marek používá sloveso, které vyjad?uje úžas nad n??ím sporným a ne?ekaným.

Posedlý: ?lov?k ovládaný ?ímsi/kýmsi zlým. Projevuje se, ale ve skute?nosti z n?j mluví n?kdo jiný. Cesta k jeho uzdravení vede p?es vnit?ní konflikt (v. 26: lomcování, veliký k?ik), ve kterém se práv? musí odd?lit ona „posedlost“ od ?lov?ka samotného. Téma vnit?ní rozpolcenosti svádí k používání moderního názvosloví duševních onemocn?ní (nap?. schizofrenie), tím se ale p?íb?h neúm?rn? redukuje a zužuje. O posedlém asi lze mluvit jako o „obecním bláznovi“ — d?ti ne?eší diagnózu takového ?lov?ka, ale uv?domují si, že se v ?emsi liší od v?tšiny lidí.

Ne?istý duch: P?edstava ne?istých duch? byla v židovství odvozená z?ejm? z pov?sti o padlých and?lech viz Gn 6,1-4 a 1 Hen 6-11 (Henoch — apokryfní kniha), v Ježíšov? dob? se tak pojmenovávaly démonské síly. Jako první vycítí, o? s Ježíšem jde a reaguje na n?j: jeho slova jsou pokusem odd?lit Ježíše od sv?ta ne?istých duch? (co je ti do nás?!), další výrok je útok — snaha Ježíše pojmenovat a skrze znalost jména jej manipulovat, ovládnout (viz stará p?edstava žid? i okolních národ?, že znalost jména umož?uje magickou manipulaci s jeho nositelem). Jedná se o agresivní obranu pole p?sobnosti zlých duch? a mocností. Slova ne?istého ducha (jakkoliv jsou fakticky pravdivá) tak nejsou p?iznáním se k Ježíši, ale rouháním. Svatý Boží je ozna?ení charismatika jednajícího v Božím jménu.

Petrova tchyn?: Velmi zvláštní postava v celém p?íb?hu. Z jejího vztahu k Šimonovi vyplývá, že byl ženatý, o jeho žen? však nepadne ani slovo! Tchyn? má hore?ku (?ecky ešt? expresivn?ji, doslova je v plamenech, je sžíraná žárem). Hore?ka pro židy byla závažným, ne?istým onemocn?ním. Stejn? jako u posedlého a malomocného nevíme, co bylo p?í?inou. Nico Ter Linden konstruuje zajímavý p?íb?h: tchyn? byla nemocná z roz?ilení, rozkatila se na Šimona, protože místo pé?e o rodinu (její dceru) odešel za Ježíšem. Fakt, že Ježíše a jeho druhy obsluhovala lze interpretovat jako doklad úplného uzdravení (?lov?k znovu schopen práce, služby). V poušti Ježíše obsluhovali and?lé, v Kafarnaum tato žena, lze tedy pracovat i s myšlenkou, že ona je dalším z Ježíšových and?l?, kte?í jsou mu ku pomoci.

Celé m?sto: Z?etelná nadsázka. Jde o to, že k Ježíšovi se velmi brzo srocují davy lidí. Výraz jde pojmout i obrazn?: Ježíšovo poselství je ur?eno širšímu okruhu lidí než jen t?m, kdo se s ním setkali osobn?. P?icházejí zejména po západu slunce, když skon?í šabat a mohou se pohybovat bez omezení. Už v tomto p?íb?hu zástup/dav vystupuje lehce negativn?, cht?jí si Ježíše p?ivlastnit, ?ímž ho trochu svazují, proto bude muset pry?. Jejich chápání totiž neodpovídá tomu, co Ježíš chce a má v úmyslu.

U?edníci: Stíhají Ježíše v jeho samot?, na jeho odchod reagují vlastn? vý?itkou. Jako by to cht?li Ježíšovi zorganizovat (neduh postihující leckdy i církev). Ježíšova cesta povede reáln? i p?enesen? i na osam?lá místa, u?edníci to ale dost dlouho nepochopí.

Malomocný: Vyobcován mimo spole?enství — p?edstavuje nejen nebezpe?í nákazy, ale také kultického zne?išt?ní. Malomocenství nebyla b?žná nemoc, p?edstavuje zvláštní motiv v celé Bibli. Jednalo se ne o jednu konkrétní diagnózu, ale o souhrnné ozna?ení pro nejr?zn?jší kožní nemoci. Pokleknutí je nejuctiv?jší pozdrav, vyjad?uje se jím závislost na tom, kdo stojí — nemocný vnímá Ježíše jako svou poslední nad?ji. Jeho zvláštní prosba „Chceš-li…“ p?ipomíná prosbu „bu? v?le tvá“ z modlitby Pán?, nemocný se pokorn? odevzdává Ježíšovi. Muž po uzdravení musí ke kn?zi, ten ho podle Zákona prohlédne a p?ípadn? prohlásí za zdraveného (?ímž ukon?í jeho vyhnanství). Lze si všimnout, že do pustiny pak odchází Ježíš, jako by si s malomocným pomysln? vym?nili role.

Ježíš

U?í v synagoze: Ale z jeho u?ení neuslyšíme ani slovo! Musíme si všímat v?cí kolem, nap?. reakcí lidí, posedlého… U?ení znamenalo v židovském prost?edí p?edevším výklad Zákona. Ježíš navzdory tomu, že

v synagogách vystupoval (kázal/u?il), nebyl u?itel v pravém smyslu slova — nem?l svého u?itele, na kterého by se odvolával, neargumentoval jen Písmem, ale odvolával se také na autoritu vlastního poslání — autoritu p?icházejícího Božího království.

Uzdravuje: Uzdravení v synagoze není dopl?ující epizoda, ale klí? k pochopení Ježíšova u?ení — z reakce posedlého lze pozorovat, co Ježíšovo u?ení p?sobí (výzva sm??ující k osvobození ?lov?ka vyvolává strach a agresi démonických sil). D?ležitý rys Ježíšova jednání je, že se nenechává o pomoc prosit. Nezachovává si odstup — ani kv?li nákaze, ani kv?li kultické ?istot?, p?ichází k nemocným na dosah a také se jich dotýká. Když pozvedá Šimonovu tchyni, neslyšíme žádnou speciální uzdravující formuli — uzdravení není magie ani trik, ale otázka investice sebe sama, ochoty být druhému oporou. P?i uzdravení malomocného Ježíš jedná jako druhý Mojžíš (uzdravil svou p?ímluvou malomocnou Mirjam) a jako druhý Elijáš (uzdravil Naamana Syrského). O?išt?ní pro muže znamená také návrat do ob?anské i náboženské spole?nosti, je tedy víc než jen fyzické uzdravení. Jakkoliv ?etnost uzdravených v celém textu vyvolává dojem, že práv? toto je jeho úkol, v rozhovoru s u?edníky dává Ježíš jasn? najevo, že nep?išel, aby se postaral o všechny nemocné. P?išel kázat a uzdravování je otázkou osobních setkání, soucitu s nemocnými v jejich konkrétních situacích. Neuzdravuje tedy rutinn?, svou roli hraje slitování se nad jednotlivým ?lov?kem.

Modlí se: D?ležitý motiv! Ježíš odchází, aby byl sám p?ed Bohem — jednak zdravý psychohygienický návyk, p?edevším ale ukázka Ježíšovy osobní zbožnosti, modlitebního života. Ježíš takto do ústraní k modlitb? odchází opakovan? (naposledy pak v Getsemane), ?erpá síly pro svoje p?sobení mezi lidmi. Samota tu není opušt?ností, je t?eba um?t víru prožívat i sám za sebe, neutíkat se do spole?enství p?ed neschopností osobní modlitby.

Zakazuje o sob? mluvit: Jedná se o Mark?v redak?ní zám?r — autor nechce, abychom hned od za?átku v?d ?li (nebo si mysleli, že víme!), kým Ježíš je. Bude se to postupn? ukazovat v celém evangeliu, proto také Marek celý p?íb?h vypráví. Zárove? to nemají ?íct postavy p?íb?hu, tím nás Marek pobízí, abychom to jako ?tená?i a poslucha?i p?íb?hu vyznali sami za sebe. Pokud chceme Ježíšovy zákazy vysv?tlit d?tem, lze také ?íci, že Ježíš (ani Marek) nechce, aby víra v n?j byla založena na zázracích.

Úskalí

Op?t obsahová hutnost textu: Celý oddíl zahrnuje n?kolik p?íb?h?, pro menší d?ti je nutné vybírat.

Posedlost, malomocenství: Jedná se o nemoci, které pro d?ti nejsou b?žné, zahrnující v tehdejší dob? celou ?adu diagnóz — p?i vysv?tlování je t?eba nezjednodušit je p?íliš.

Téma nemoci jako trestu za h?ích ?i nemoci vlastní vinou zap?í?in?né. Z evangelií víme, že Ježíš zkratkovité ozna?ování nemocných za h?íšníky odmítal (nap?. J 9, uzdravení slepého). Zárove? v ur?itých oblastech je n?jaká souvislost mezi zdravím a tím, jak žijeme (nap?. stravovací návyky a cévní onemocn?ní). Pro d?ti mi p?ijde d?ležit?jší odhalit, pro? lidé p?í?iny nemoci vymýšlí — mají strach, nahodilost nemoci je pro n?nesnesitelná, proto je jednodušší si nemoc zd?vodnit a nemocného vid?t jako viníka (s ujiš?ující myšlenkou „to mn? se nem?že stát, já žiju p?ece jinak!“).

Odkazy

Pokorný, Petr: *Evangelium podle Marka.* Praha: Centrum biblických studií AV ?R a UK v Praze ve spolupráci s ?eskou biblickou spole?ností, 2016

Linden, Nico ter: *Povídá se… podle Marka a podle Matouše.* Benešov: Eman, 2009

Odkazy na starší p?ípravky, pracovní materiály a další najdete pod textem úlohy pod nadpisem **Kam dále**.

Pro d?ti

P?edškoláci

Úkol 1: Mít kontrolu nad svým t?lem

Nechte d?ti d?lat úkoly, p?i kterých není snadné mít nad sebou kontrolu, nap?. stát na jedné noze (vyšší obtížnost: se zav?enýma o?ima), ud?lat holubi?ku, sví?ku, cvi?ení na rytmiku, kdy ruce/nohy d?lají jinou v?c…

Není to tak snadné, že? ?lov?k snadno ztratí rovnováhu nebo se mu zamotají ruce a nohy — p?estane ovládat svoje t?lo. Podobné to je, když je ?lov?k nemocný. Když nastydne, má rýmu, tak kašle a smrká a nem?že s tím jen tak p?estat (i kdyby cht?l!), m?že si leda tak vzít kapesník a nosit ho s sebou a dávat si ruku p?ed pusu, aby nenakazil ostatní. T?lo si zkrátka n?kdy d?lá, co chce.

Úkol 2: Te?/stop

Zadejte d?tem ?innost, kterou mají d?lat, jakmile ?eknete „te?“ (nap?. skákání žabák?, b?hání kolem místnosti, kreslení, hraní na rytmické nástroje…). Jakmile ?eknete „stop“, musí d?ti s ?inností p?estat a zm?nit polohu (sednout si) nebo z?stat nehybné, jako sochy. Zkoušejte chytáky (dlouhá doba na ?innost, velmi krátká, jiné slovo než „stop“…) a roli „startova?e“ sv??te na jedno kolo také každému z d?tí (pokud nemáte vysloven? ob?í skupinu).

Te? to bylo s tím p?estáváním jinak. Sta?ilo ?íct „stop“ a všichni se zastavili. Kdyby se takhle dalo poru?it nemoci! „Stop“ a ?lov?k by byl zdravý…

Marek nám dnes bude vypráv?t p?íb?h o tom, že Ježíš to práv? takhle dovedl.

Jednou p?išel s p?áteli do jednoho m?sta. Byla sobota, a tak šli do kostela na bohoslužby, všecko jako obvykle, Ježíš m?l ?íst z Bible a najednou na n?j z prost?ední ?ady n?kdo huláká: „Co je ti do nás?! P?išel jsi nás zahubit?“ Lidi se ošívali, to zas ten bláznivý pán, to je ostuda, zrovna když je u nás host!

Ale Ježíš se neurazil. A nejenom, že se neurazil, poznal, že ten pán má nemocnou duši, jako by ji ani neovládal sám, ale jako by mu porou?el n?jaký zlý duch. „Zmlkni a padej z toho ?lov?ka pry?!“ zvolal Ježíš. S pánem to ot?áslo, jak se ten zloduch roz?ílil, že jemu n?kdo porou?í, ale najednou byl pry?. Takovou moc Ježíš m?l. Muž se po dlouhé dob? usmál. A všichni kolem jen zírali…

Po bohoslužbách šel Ježíš s ostatními na návšt?vu k mamince manželky svého p?ítele Petra. ?íkejme jí t?eba Judit. Byla by je ráda pohostila, ale byla nemocná. M?la vysokou hore?ku a jen ležela v posteli, celá rozpálená a bolavá. Ježíš šel hned za ní, vzal ji za ruku a druhou ji podep?el, aby se mohla posadit a najednou, co to?! Hore?ka byla pry?. Jako by jí Ježíš dodal síly svým zájmem a svou pomocí. Judit s radostí vstala a šla pro n? p?ipravit jídlo, jak si p?ála.

To už se rozk?iklo po celém m?ste?ku a za Ježíšem za?ali proudit davy lidí — toho n?co bolelo, ten nemohl na nohy… Ježíš jakoby každé nemoci dovedl ?íct „stop“ a zahnat ji.

Jenže cht?l lidem taky vypráv?t o Pánu Bohu, a tak se z m?sta vydali dál. Po cest? potkali muže, který m?l nemocnou k?ži. Vypadalo to dost ošklivě a nikdo se na n?j necht?l ani podívat, natož si s ním sednout t?eba ke stolu. A tak bydlel sám, kus za m?stem a bylo mu dost smutno. Když uvid?l Ježíše, klekl si a ?ekl: „Jestli chceš, práv? ty mi m?žeš pomoci.“ Ježíš se na n?j podíval, bylo mu ho líto. „Chci, bu? od své nemoci svobodný.“ Když n?co chce Ježíš, znamená to, že to tak chce i Pán B?h. To je veliká v?c, na tu si jen tak n? jaká nemoc nep?ijde. Muž byl najednou zdravý a mohl se vrátit mezi lidi. Hurá! Za chvíli se o tom povídalo

všude kolem, i když to Ježíš zrovna necht?l.

Ježíš chodil a povídal lidem o Bohu, o tom, že je má rád. Na svých cestách taky pomohl mnoha lidem od jejich trápení, takhle jim ukazoval, že to s tou Boží láskou myslí opravdu vážn?.

Pom?cky: Pom?cky na ?innosti z aktivity **Te?/stop** dle vašeho výb?ru (nap?. pastelky, papíry, hudební nástroje).

Mladší školní d?ti

Motivace: Ruce

Podívejte se po?ádn? na svoje ruce? Co je na nich vid?t? (Dejte prostor nalakovaným neht?m, prstýnk?m, tetova?kám… Nehodno?te! Spíš se d?tí zeptejte, co to znamená, že mají na rukou práv? tohle. M?žete taky mluvit o jizvách, zran?ních…)

Helemese, na rukou je toho vid?t docela dost. T?eba to, že je ?lov?k vdaný nebo ženatý, to když nosí prstýnek na tomhle prstu. Nebo jakou práci ?lov?k d?lá — kdo pracuje rukama, venku, s ná?adím, bude mít možná na dlaních mozoly nebo bude mít ruce drsn?jší. Kdo hraje na kytaru, bude mít ztvrdlá b?íška prst? na levé ruce. Naopak t?eba léka?ka nebo pan ?íšník budou mít krásn? ?isté ruce i nehty — žádným špinavc?m bychom se nesv??ili!

Jaké ?innosti se d?lají rukama? Na? máme ruce? (Vyjmenujte spole?n? co nejvíc v?cí, m?žete u toho stát v kruhu a házet si mí?ek nebo plyšáka. Každý, ke kterému p?iletí, ?ekne jednu ?innost.) Rukama se dá házet, chytat, obejmout, pohladit, stisknout… Nebo taky praštit, štípnout, vytrhnout n?co druhému…

Dnes nám bude Marek vypráv?t p?íb?h, ve kterém budou hodn? pot?eba ruce. Zkuste ukazovat, k ?emu. (V místech, kde je znak (•), vypráv?ní na moment zastavte a dejte d?tem ?as pro p?edvedení ?innosti.)

Ježíš se svými p?áteli (zopakujte spole?n? jména) p?išel do Kafarnaum. To bylo m?ste?ko na b?ehu Galilejského jezera. Byla sobota a v sobotu chodí židé na bohoslužby. Ježíš vzal za kliku u dve?í (•) a vešli do synagogy. Posadili se mezi domácí. Ježíš m?l ?íst z Bible, rozvinul svitek (•), našel prstem správné místo (•) a ?etl. A pak kázal.

Všichni napjat? poslouchali, když tu najednou se ozval jeden muž: „Co je ti do nás, ty Ježíši z Nazaretu? P?išel jsi nás zahubit?! Já vím, kdo jsi!“ Ach jo, ?íkali si místní, už zase blázní, to je ostuda… A rozpa?it? se drbali na hlav? (•) a zakrývali si o?i (•). Ježíš ale poznal, že to není žádné blázn?ní. Z toho ?lov?ka mluvil n? kdo jiný, n?kdo zlý, kdo cht?l Ježíšovi porou?et, zrovna jako porou?el tomu chudákovi. Tak to ne! „Zmlkni a padej z toho ?lov?ka pry?!“ Ježíš se nebál. Muž se celý ot?ásl a vyk?ikl, to jak zlý duch naštvan? utíkal p?ed Boží mocí, která z Ježíše ?išela. Muž vydechl a usmál se. A všichni jen koukali.

Po bohoslužbách šel Ježíš s ostatními na návšt?vu k mamince ženy svého p?ítele Petra. ?íkejme jí t?eba Judit. Byla by je ráda pohostila (•), ale byla nemocná. M?la vysokou hore?ku a jen ležela v posteli, celá rozpálená a bolavá. Ježíš šel hned za ní, vzal ji za ruku (•) a druhou ji podep?el (•), aby se mohla posadit a najednou! co to? Hore?ka byla pry?. Jako by jí Ježíš dodal síly svým zájmem a svou pomocí. Judit s radostí vstala a šla pro n? p?ipravit jídlo (•), jak si p?ála.

To už se rozk?iklo po celém m?ste?ku a za Ježíšem za?ali proudit davy lidí — toho n?co bolelo, ten nemohl na nohy, n?koho museli p?inést… (•) Ježíš dovedl poru?it každé nemoci, dovedl zahnat každého zlého ducha. A tak m?l co d?lat pozd? do noci.

Ráno, ešt? za tmy, odešel z m?sta. Cht?l být sám. Pot?eboval být sám. Úpln? sám? Ale ne, Ježíš se cht?l modlit (•), cht?l si povídat s Bohem. Na to je n?kdy dob?e být sám, nesta?í jen modlit se v kostele

s ostatními. Ježíš to dob?e v?d?l. Jeho p?átelé byli ale zasko?ení, kam to jen šel? Vydali se ho hledat a stopovali ho jako indiáni až tam, kde sed?l. Petr to ?ekl za všechny: „Kde jsi? Všichni t? hledají…“ Byla to vlastn? trochu vý?itka. Ježíš si povzdechl. „Já tu ale p?ece nejsem jen proto, abych uzdravoval. Musím kázat, vypráv?t lidem o Pánu Bohu. Poj?me jinam…“ (•)

Tak šli. I když tomu, co Ježíš ?íkal, možná úpln? nerozum?li. Za n?jakou chvíli uvid?li osamoceného ?lov?ka. Z dálky poznali, že je t?žce nemocný, takový ?lov?k to musel dávat najevo, aby ostatní nenakazil. Všichni se mu vyhýbali, takže byl úpln? sám. Sám na trápení, sám na bolest. Ježíš šel rovnou k n?mu. Když už byl docela blízko, nemocný padnul na kolena a zvolal: „Jestli chceš, m?žeš mi pomoci.“ Jako by ?íkal: je to na tob?, já ti v??ím a jsem ti vydaný. Ježíš se na n?j s láskou podíval, dotkl se ho (•) a ?ekl: „Chci, bu? ?istý.“ Znamenalo to: bu? ?istý od své záke?né nemoci, bu? ?istý p?ed Bohem, bu? ?istý i p?ed lidmi, vra? se do života. Nemoc byla ta tam. „Ale ne abys o tom n?komu ?íkal! Ud?lej, co se má a nikde to nevykládej!“ Jenže když ?lov?k zažije takhle skv?lou v?c, t?žko o ní vydrží ml?et. A tak o Ježíšovi za chvíli v?d?li všude v okolí. Te? to byl zase on, kdo se držel stranou od lidí. Ale lidi za ním p?icházeli i tak. Poslechnout si ho i pro pomoc.

Modlitba s ukazováním

Pane a Bože, dal jsi nám krásné ruce, se kterýma se toho dá tolik d?lat, ale…

p?íliš ?asto je používáme, abychom shrábli, co chceme

p?íliš ?asto je zatínáme v p?st, abychom mohli uhodit

p?íliš ?asto je máme jen k tomu, abychom sami sebe poplácali po ramenou

p?íliš ?asto je schováváme za zády, abychom se mohli tvá?it, že nevíme, jak pomoci.

P?icházíme za tebou s prázdnýma rukama a s prosbou o odpušt?ní. Prosíme, odpus? nám všechno špatné, co jsme svýma rukama ud?lali. U? nás, jak je používat lépe…

nau? nás otvírat ruce a pod?lit se s ostatními

nau? nás druhé pohladit a obejmout, když je jim smutno

dej nám sílu podat si ruku s t?mi, které nemáme zrovna rádi

ukaž nám, jak spojit naše ruce dohromady a p?ipojit se k tvému dílu.

Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, jehož láskyplné ruce si p?ipomínáme.

Amen

Pom?cky: Postavi?ka Marka.

Starší školní d?ti

Úvod — rozhovor nad obrázkem: Jak vypadá ?lov?k napravo? Podali byste mu ruku? Pro? ano, pro? ne? Vedle koho byste necht?li sed?t v autobuse nebo ve vlaku? Pro?? Nej?ast?jší d?vody odtažitosti jsou strach, stud, znechucení. Jak se asi ten ?lov?k cítí? M?li jste n?kdy pocit, že se od vás ostatní odtahují? Pro?? A jak vám bylo?

Ježíš se hodn? pohyboval na okraji spole?nosti, byl blízko i t?m, kterým jiní být blízko necht?li. Dnes se dozvíme o tom, jak se potkával s lidmi, kte?í byli n?jak nemocní. Druzí jim t?eba necht?li být blízko, aby se nenakazili nebo protože se chovali n?jak divn?.

Rozd?lte d?ti do t?í skupinek (v p?ípad? malé skupiny sta?í po dvojicích). Každé skupince dejte k dispozici Bibli, pokud to d?ti samy neum?jí, pomozte jim najít p?íslušný oddíl. Skupinky budou ?íst každá samostatn? jeden z úsek? Mk 1,21-28 / Mk 1,29-34 / Mk 1,40-45. Na tabuli napište otázky, na které budou hledat odpov?di všechny skupinky.

Komu Ježíš pomohl a pro??

Jak se choval k nemocným nebo postiženým?

Dejte d?tem p?im??ený ?as na práci (podle své vlastní zkušenosti s nimi), poté postupn? vyzv?te skupinky, aby sv?j text p?e?etly ostatním a následn? aby zodpov?d?ly otázky. Pokuste se pak spole?n? hledat spojitosti mezi jednotlivými situacemi a Ježíšovým chováním v nich.

Ježíš tedy ?asto pomáhal n?jak znevýhodn?ným lidem. Víte, že to církev zkouší taky? Napadlo by vás, jak? Nejsnazší bude za?ít u nás ve sboru — všimli jste si, jestli si tu lidé navzájem pomáhají?

Nejprve dejte prostor d?tem s jejich nápady, poté p?ipojte to, co jim možná uniklo — odbor k?es?anské služby, dovoz na bohoslužby ?i cokoliv dalšího, co funguje práv? ve vašem sboru. Po rozhovoru o sboru navažte otázkami o Diakonii, Charit? nebo dalších církevních organizacích, které ve vašem okolí pracují. Pokud je to možné, p?ineste s sebou jejich propaga?ní materiály.

Všimli jste si, že jsme pár verš? p?esko?ili? *(P?e?t?te nahlas Mk 1,35-19.)*

Co to Ježíš d?lá a pro??

Je rozdíl, když se modlím sám a s n?kým?

Modlíte se sami?

Pokud d?ti ?eknou, že ano, pokra?ujte otázkami, kdy, jak, za koho, zkuste jim rozší?it obzor.

Pokud ?eknou, že ne, pokuste se je pozvat k modlitb? a zárove? jim dát alespo? pár tip?, nap?. modlitbu Pán? nebo ur?itý po?et dík? a proseb (pro za?átek sta?í t?i) na záv?r dne.

Pom?cky: Obrázek s malomocným (viz **Kam dále** pod textem úlohy), Bible (pro dvojice/skupinky), papíry, psací pot?eby, propaga?ní materiály Diakonie a dalších církevních organizací.

P?esah

Dobíjení baterek (aktivita)

Každému ú?astníkovi (i sob?!) p?ipravte papír formátu A4 (rad?ji tvrdší) s nakresleným obrysem tužkové baterie. Papíry si p?ilepte na záda (nap?. papírovou malí?skou páskou). Poté si navzájem do baterek i kolem pište/kreslete n?co povzbudivého. Ve skupin?, která se dob?e zná, to mohou být i velmi osobní vzkazy. Pro jistotu sledujte, co d?tem na zádech vzniká, p?ípadné výst?elky ?ešte.

Liturgie

Biblický text k zapamatování

Ježíš se slitoval, vztáhl ruku, dotkl se ho a ?ekl: „Chci, bu? ?ist.“ (Mk 1,41)

Rituál

Recitace upraveného textu z 1 K 15,1 nn: „Evangelium, které jsme p?ijali, je základem, na n?mž stojíme. Skrze n? docházíme spásy — vždy? jsme p?ece neuv??ili nadarmo.“

Dopl?ování plakátu.

Zp?v písn? *V království Božím místa dost* (SV 359).

Okénko do bohoslužeb

Dobrovolníci / hra?ka na baterky

Vyberte dobrovolníky (t?eba jedno dít?, jednoho dosp?lého), které nechte minutu intenzivn? provád?t n? jakou ?innost (d?epovat, poskakovat na jedné noze…) Uf, to by sta?ilo, že? ?lov?k vydrží n?jakou dobu, ale pak si musí odpo?inout. Na?erpat síly. Jako když je do auta po ur?itém po?tu ujetých kilometr? pot?eba dolít benzín. Nebo když musíte p?ipojit mobil k nabíje?ce, aby se dobila baterka. Bez toho to nebude fungovat. Ne po?ád. Dnes uslyšíte Mark?v p?íb?h o tom, že Ježíš dovedl po?ádn? zabrat. Ale i on pot?eboval n?kdy dobít baterky.

Dálkové ovládání

Víte, co je tohle? Jasn?, že víte, je to dálkové ovládání! Dá se s tím zapnout a vypnout t?eba televize. Nebo rádio. Kdo má v ruce ovlada?, má nad televizí moc. Cvak, je zapnutá, cvak, je vypnutá. Znáte ješt? n?co na dálkové ovládání? (Dejte prostor nápad?m: autí?ka, vrtulníky, okenní rolety, garážová vrata, drony…) Tomu všemu ?lov?k m?že poru?it, když má ovlada?. Dnes uslyšíte p?íb?h o tom, že Ježíš dovedl poru?it ješt? ona? ejším v?cem. A bez ovlada?e!

Modlitba

Pane Ježíši Kriste, slyšíme o tob?, že jsi ?lov?ku blízko, i když je nemocný nebo když je sám. D?kujeme, že ty nemáš strach, ty si lidi neošklivíš, ty se nestydíš p?ijít. Prosíme, u? nás, jak to m?žeme zkoušet také my. Amen.

Kam dále
U?iním z vás rybá?e lidí. (Mk 1,14-20; K?es?anská vlna, ?Ro, host Jáchym Gondáš)
Ježíšova ?innost v Kafarnaum. (Mk 1,33-2,12; K?es?anská vlna, ?Ro, host Jáchym …
Uzdravení jako metafora odpušt?ní — první ?ást. (Bratrstvo 6/2010)
Uzdravení jako metafora odpušt?ní — druhá ?ást. (Bratrstvo 7/2010)
Worshipping With Children: Year B - 5th Sunday after the Epiphany, 5th Sunday i…
Who's In Control? - Group Activities (anglicky)
Obrázek k rozhovoru Pro starší d?ti
Odkaz na píse?
Bu? v?le tvá, bu? v?le tvoje všude tam
Prosba (Dej mi, Pane, víru) (SV44)
Pane, dnešek je den chvály
Chvála (SV86)
Chvalte Pána (SV89)
Cílová skupina

P?edškolní
Mladší školní
Starší školní
Katechetické cykly
Dál p?ece nejdeme sami III (S Markem + S Matoušem a Lukášem)
Biblický odkaz (kat)
Marek 1,21–45